

SÓKNARÁÆTLUN SUÐURLANDS

2020 - 2024

INNGANGUR

Í mars 2019 hófst stefnumótun við mótun Sóknaráætlunar 2020-2024 fyrir Suðurland á vegum Samtaka sunnlenskra sveitarfélaga (SASS). Sóknaráætlun landshlutans var unnin í samvinnu við Capacent sem hélt utan um íbúa- og samráðsfundi og ferli þess í heild. Það ferli sem sett var upp miðaði að því markmiði að stuðla að jákvæðri samfélagsþróun og auka samkeppnishæfni Suðurlands. Greining og mat á stöðu landshlutans var unnið með íbúum, kjörnum fulltrúum, stjórnendum og starfsmönnum SASS. Stefnumótunarferlið miðaði að því að ná fram þátttöku íbúa og stjórnar SASS. Á þeim grunni voru mótaðar áherslur að endurskoðaðri framtíðarsýn, meginmarkmiðum og mælanlegum markmiðum til næstu ára.

Vinna átti að mótun stefnunnar með því að eiga samráð við hagsmunaaðila og íbúa Suðurlands og fá fram sjónarmið þeirra um sóknaráætlunina og tengja áætlunina með markvissum hætti við ákvörðun áhersluverkefna og úthlutun verkefna úr uppbyggingarsjóði. Afurð þessarar vinnu er Sóknaráætlun Suðurlands 2020-2024.

Samráðið við mótun Sóknaráætlunar Suðurlands átti sér stað í fjórum fösum. Í fyrsta stað voru haldnir sjö íbúafundir þar sem dregin var fram sýn íbúa á framtíð og helstu markmið landshlutans er kom að atvinnuþróun og nýsköpun, menningu og umhverfismálum. Í maímánuði var efnt til stórfundar þar sem unnið var með aðferðafræði „golo-poly“, markmiðum og aðgerðum forgangsraðað og tengd Heimsmarkmiðum Sameinuðu Þjóðanna. Í kjölfarið var unnið með helstu stefnuþætti og unnin drög að markmiðum og helstu áherslum byggðum á forgangsröðun stórfundarins. Að lokum var opnað á samráð við alla hagaðila um drög nýrrar sóknaráætlunar í gegnum samráðsgátt á vefnum.

INNGANGUR

Íbúafundir voru haldnir um sérhvert málefni og tóku um 400 íbúar þátt í fundunum. Afurð fundanna voru megin áherslur íbúa sem lagðar voru til nánari úrvinnslu og forgangsröðunar á fundi samráðsvettvangs. Samráðsvettvangurinn var skipaður 100 einstaklingum, sveitarstjórnarfólki og íbúum skipuðum af af öllum sveitarfélögum 15 á Suðurlandi.

Aðkoma sveitarfélaga í landshlutanum var virk allt ferlið í gegnum stýrihóp á vegum SASS, samráðsvettvang og með eftirfylgni stjórnar SASS að drögum að nýrri sóknaráætlun.

Í ferlinu var ákveðið að skipta sóknaráætluninni í þrjú málaflokka: atvinna og nýsköpun, umhverfi og samfélag. Eru það jafnframt þrjú megin málefni sjálfbærrar þróunar. Fyrir alla málaflokkana er sett fram ein framtíðarsýn fyrir Suðurland en þeim svo skipt niður í megináherslur, 4-6 mælanleg markmið og áherslur fyrir hvern flokk. Tekin verður grunnstaða í öllum mælanlegum markmiðum 1. janúar 2020 og fylgjast reglulega með framþróun þeirra mælikvarða sem grundvalla mælanlegu markmiðin.

Áherslur og mælanleg markmið hvers flokks fyrir sig eru svo með myndrænum hætti tengd heimsmarkmiðum Sameinuðu Þjóðanna og forgangsmarkmiðum ríkisstjórnarinnar.

Áherslur og mælanleg markmið sóknaráætlunar verða innleidd í gegnum aðgerðir og verkefni Uppbyggingarsjóðs Suðurlands annars vegar og hins vegar í gegnum þau áhersluverkefni sem ráðist verður í árlega á Suðurlandi.

Skörun á atvinnu- og þjónustusóknarsvæðum við aðra landshluta eiga ekki við í tilfalli Suðurlands.

MEGINÁHERSLUR

AUKIN
UMHVERFISVITUND
ÍBÚA SUÐURLANDS SVO
KOLEFNISPOR OKKAR
DRAGIST SAMAN

UMHVERFI

SAMFÉLAG

BÆTT **MENNING,**
VELFERÐ, MENNTUN OG
SAMSTARF SVO
LÍFSGÆÐI EFLIST OG
MANNLÍF Á SUÐURLANDI
BLÓMSTRI

ATVINNA OG
NÝSKÖPUN

ÖFLUGT ATVINNULÍF Á
SUÐURLANDI MEÐ AUKINNI
NÝSKÖPUN, FRAMLEIÐNI OG
FJÖLBREYTTARI
ATVINNUTÆKIFÆRUM

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURLANDS

SASS
SAMTÖK
SUNNLENSKRA
SVEITARFÉLAGA

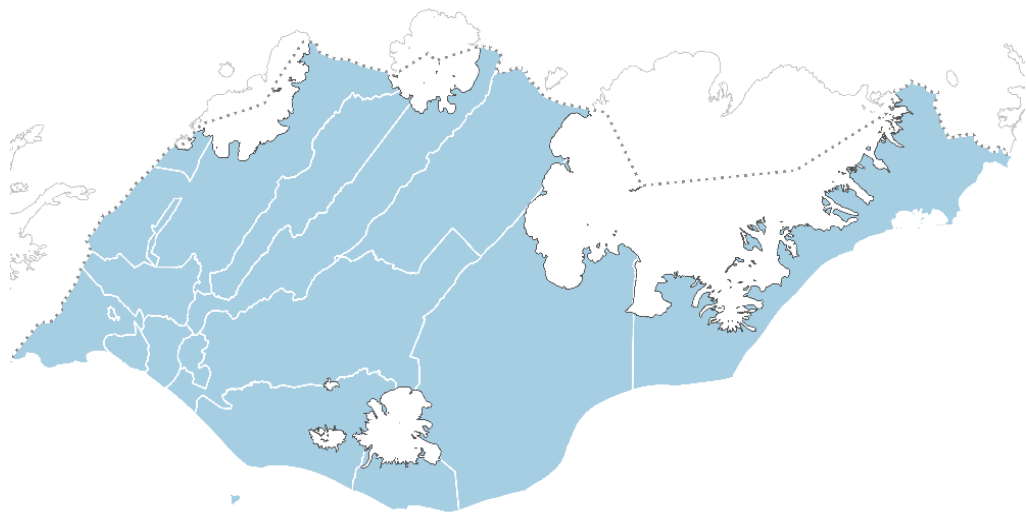
FRAMTÍÐARSÝN

Framtíðarsýn er, í hnitmiðuðu máli, lýsing á því hvernig heimamenn sjá landshlutann fyrir sér á árinu 2024. Framtíðarsýnin dregur upp mynd af **eftirsóknarverðri stöðu** sem ætlunin er að ná og hverju heimamenn óska að hafa **áorkað** eftir tiltekinn tíma. Sóknaráætlun er einn liður í því að ná þeirri framtíðarsýn sem að er stefnt. Tilgangur framtíðarsýnar er að styrkja grundvöll ákvarðana um markmið í starfsemi til skemmri og lengri tíma.

„Á Suðurlandi hefur **aukin nýsköpun, framleiðni og fjölgun fyrirtækja** leitt af sér öflugra atvinnulíf. **Mannlíf og lífsgæði** á Suðurlandi **blómstra** með aukinni **velferð**, lifandi **menningu** og stóráukinni samvinnu. Kolefnisspor Suðurlands hefur **dregist saman** með bættri umhverfisvitund og breyttu neyslumynstri.“

SUÐURLAND

Svæði Sóknaráætlunar Suðurlands nær yfir 31.000 km² svæði frá Sveitarfélaginu Hornafirði í austri, að Hellið í vestri og til Vestmannaeyja í suðri. Sóknaráætlunarsvæði Suðurlands er samfallandi svæði Samtaka sunnlenskra sveitarfélaga, SASS. Á svæðinu bjuggu tæplega 30.000 manns þann 1. janúar 2019 í fimmtán sveitarfélögum.

Fjölmennast er Sveitarfélagið Árborg, með tæplega 9.500 íbúa en fámennast er Ásahreppur með 248 íbúa. Önnur sveitarfélög á svæðinu eru: Sveitarfélagið Hornafjörður, Skaftárhreppur, Mýrdalshreppur, Vestmannaeyjar, Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur, Bláskógabyggð, Grímsnes- og Grafningshreppur, Flóahreppur, Hveragerði og Sveitarfélagið Ölfus.

30.000 íbúar

15 sveitarfélög

SUÐURLAND

Frá 1998 hefur fjölgað í öllum aldurshópum á Suðurlandi fyrir utan 9 ára og yngri þar sem orðið hefur umtalsverð fækkun. Hópurinn 10-19 ára stendur nokkurn veginn í stað en fólki á aldrinum 20-29 ár hefur fjölgað á tímabilinu sérstaklega síðustu ár. Þá hefur verið skörp fjölgun allra síðustu ár í aldurshópnum 30-39 ára.

Fjöldi kvenna á hverja 100 karla hefur sveiflast á tímabilinu frá 92-94 konum.

Útsvarsstofn og atvinnutekjur á mann hafa allt tímabilið verið nokkru lægri en landsmeðaltal. Fjármagnstekjur á mann á Suðurlandi hafa hins vegar sveiflast í kringum landsmeðaltal frá árinu 2009.

Útsvarsstofn og atvinnutekjur lækkuðu í takt við landsmeðaltal eftir efnahagshrunið 2008 og hafa fylgt í humátt á eftir landsmeðaltali síðan. Fjármagnstekjur fóru þá skarpt niður og hafa ekki hækkað nema lítillega aftur.

Útsvarsstofn ársins 2017 nam 4,1 milljón kr. á mann sem var um 250 þúsund kr. undir landsmeðaltali. Atvinnutekjur á mann námu hins vegar tæplega 3,3 milljónum kr. og voru ríflega 300 þúsund kr. undir landsmeðaltali.

STAÐA LANDSHLUTANS

Styrkleikar

- Samstarf sveitarfélaga
- Miklar náttúruauðlindir
- Sterk félagsvitund og menningarstarfsemi
- Hátt þekkingarstig í iðnaði
- Öflug matvælaframleiðsla og ferðaþjónusta

Veikleikar

- Dreifð búseta
- Samgöngur
- Menntunarstig
- Láglaunasvæði
- Einhæft atvinnulíf

Áskoranir

- Fjórða iðnbyltingin
- Nálægð við höfuðborgarsvæðið
- Stjórnvaldsaðgerðir
- Aldursdreifing
- Fjölmening
- Menning á tímum snjalltækja
- Þróun ferðaþjónustunnar
- Hlýnun jarðar

Tækifæri

- Fjórða iðnbyltingin
- Menning – Saga – Ferðamennska
- Náttúruauðlindir
- Fullvinnsla matvæla
- Sjálfbær orkunýting til verðmætasköpunar
- Störf án staðsetningar

STAÐA LANDSHLUTANS

Atvinna og nýsköpun

- Á Suðurlandi er horft til framtíðar í atvinnulífinu og bjartsýni ríkir í efnahagsmálum
- Á Suðurlandi er vilji til þess að fjölga störfum án staðsetningar svo stuðla megi að þeirri ásýnd að Suðurland sé eitt atvinnusvæði
- Á Suðurlandi er verslun og þjónusta, sjávarútvegur, opinber þjónusta, landbúnaður og ferðaþjónusta mikilvægustu atvinnugreinarnar og ferðaþjónusta er sú atvinnugrein sem vaxið hefur hraðast
- Á Suðurlandi er stuðlað að verðmætaaukningu í framleiðslu með því að hvetja til nýsköpunar og fullvinnslu afurða á þeim hráefnum sem þar verða til.

Samfélag

- Á Suðurlandi er unnið markvisst að aukinni samvinnu og að auka styrk landshlutans, draga úr kostnaði og einfalda stjórnsýsluna
- Á Suðurlandi er lögð sérstök áhersla á að tengja sveitarfélög saman með sameiginlegum viðburðum
- Á Suðurlandi er unnið að því að efla fjölþjóðlegt samfélag með því að stuðla að þátttöku fólks af ólíkum uppruna í menningarlífi sem og hvetja til aukinna samskipta þjóðerna
- Á Suðurlandi er áhersla á að efla menningartengda kennslu samhliða því að tengja menningu við náttúruna, m.a. ferðaþjónustu til framdráttar

Umhverfi

- Á Suðurlandi er mikil áhersla lögð á sjálfbæra þróun og breytt neyslumynstur til að mæta áskorunum í umhverfismálum
- Á Suðurlandi er hvatt til almenningssamgangna auk þess sem stuðlað er að auknu umferðaröryggi
- Á Suðurlandi er vakning í aukinni bindingu kolefnis og jafnframt því að breyta hegðunarmynstri sem snýr að kolefnislosun

ÁHERSLUR ÍBÚA Á SUÐURLANDI

Gera meira af

- Efla samstarf fyrirtækja, frumkvöðla og háskólasamfélagsins
- Auka vægi listnáms og fjölga störfum í menningu og skapandi greinum
- Auka áherslu á nýsköpun og fjölgun fyrirtækja
- Auka umhverfisvitund og sjálfbæra neyslu
- Fjölga sérfræðistörfum
- Bæta aðgengi að sunnlenskum vörum
- Virkja unga fólkið og menningarstarf ungs fólks
- Auka hlut nýsköpunar í skólanámskrá

Byrja að

- Nýta sorp sem auðlind
- Hjálpa nýbúum að aðlagast samfélagi okkar
- Segja sögur af hverju svæði
- Laða listamenn að svæðinu og gera sunnlenskum listamönnum hátt undir höfði
- Skapa umhverfi fyrir störf án staðsetningar
- Laða að ný fyrirtæki
- Fullvinna afurðir sem áður tilheyrðu frumvinnslu
- Miðla upplýsingum um menningarviðburði

Draga úr

- Umbúða- og plastnotkun
- Notkun jarðefnaeldsneytis
- Matarsóun
- Flóknum kerfum
- Neyslu og notkun snjalltækja

Hætta að

- Vinna á móti hverju öðru og tala samfélagið niður
- Urða og flytja sorp
- Líta á náttúruna sem endalausauðlind
- Upplifa samstarf sem samkeppni

MEGINÁHERSLUR MÁLAFLOKKA

AUKIN
UMHVERFISVITUND
ÍBÚA SUÐURLANDS SVO
KOLEFNISSPOR OKKAR
DRAGIST SAMAN

BÆTT **MENNING,**
VELFERÐ, MENNTUN OG
SAMSTARF SVO
LÍFSGÆÐI EFLIST OG
MANNLÍF Á SUÐURLANDI
BLÓMSTRI

ÖFLUGT ATVINNULÍF Á
SUÐURLANDI MEÐ AUKINNI
NÝSKÖPUN, FRAMLEIÐNI OG
FLEIRI FYRIRTÆKJUM

YTRI ÁHRIFABÆTTIR

SVEITARFÉLÖG

SJÁLFBÆRNI

RÍKIÐ

FJÓRÐA IÐNBYLTINGIN

HEIMSMARKMIÐ

Markmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

Heimsmarkmiðin eru framkvæmdaáætlun í þágu mannkynsins, jarðarinnar og hagsældar.

Með henni er einnig leitast við að stuðla að friði um gjörvallan heim og þar með auknu frelsi.

MARKMIÐ

ÖFLUGT ATVINNULÍF Á SUÐURLANDI MEÐ AUKINNI **NÝSKÖPUN**, BÆTTRI **FRAMLEIÐNI** OG FLEIRI FYRIRTÆKJUM

ATVINNA OG
NÝSKÖPUN

1. Að fjölga **nýskráðum fyrirtækjum** um 10% fyrir árið 2025
2. Að auka hlutdeild **skapandi greina og hátækni** í veltu atvinnulífs um **10%** fyrir árið 2025
3. Að fjölga **opinberum störfum*** í landshlutanum um **15%** fyrir árið 2025
4. Að auka **framleiðni fyrirtækja** um **10%** fyrir árið 2025
5. Að **auka fjármagn til nýsköpunar** um 10% fyrir árið 2025

*Að opinber störf flytjist inn á Suðurland, hvort sem er ný störf eða störf sem skilgreind verða án staðsetningar.

Nánari skýringar á bls. 24

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURLANDS

ATVINNA OG NÝSKÖPUN

ÁHERSLUR

- Við viljum fjölga **störfum án staðsetningar** á Suðurlandi.
- Við viljum að aukinn hluti tekna atvinnulífs á Suðurlandi árið 2024 **komi frá vörum og þjónustu** sem ekki voru til árið 2019.
- Við viljum að Suðurland verði þekkt fyrir **nýsköpun í orkunýtingu** sem byggir á gæðum og hreinleika.
- Við viljum bæta **samkeppnishæfni** fyrirtækja á Suðurlandi.
- Við viljum að **ferðaþjónusta** á Suðurlandi byggist á sjálfbærnu samfélagi.
- Við viljum auka **nýsköpun** og veltu í **matvælaframleiðslu** á Suðurlandi.
- Við viljum stuðla að auknum **fjölbreytileika í atvinnulífi** á Suðurlandi.
- Við viljum **efla rannsóknir og þróun atvinnulífs** á Suðurlandi.

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- **8.2** Aukinni framleiðni í atvinnulífinu verði náð með fjölbreytni, tækninýjungum og nýsköpun, meðal annars með því að beina athygli að vinnuafsfrekum geirum sem fela í sér mikinn virðisauka.
- **8.5** Eigi síðar en árið 2030 verði full vinna og mannsæmandi störf í boði fyrir allar konur og karla, þar á meðal ungt fólk og fatlað fólk, og sömu laun greidd fyrir jafnverðmæt störf.
- **8.9** Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.
- **9.1** Próaðir verði traustir innviðir, sjálfbærir og sveigjanlegir, hvort sem er staðbundnir eða yfir landamæri, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velmegun þar sem lögð verði áhersla á jafnt aðgengi á viðráðanlegu verði fyrir alla.
- **9.5** Vísindarannsóknir verði eflaðar og tæknigeta atvinnugreina í öllum löndum endurbætt, þar á meðal í þróunarlöndum. Eigi síðar en árið 2030 verði ýtt undir nýsköpun og fjölgað störfum við rannsóknir og þróun fyrir hverja milljón íbúa, auk þess sem útgjöld til rannsókna og þróunar hins opinbera og einkageirans verði aukin.
- **11.2** Eigi síðar en árið 2030 geti allir ferðast með öruggum sjálfbærum samgöngutækjum á viðráðanlegu verði á bættu vegakerfi. Lögð verði áhersla á betri almenningsamgöngur sem taka mið af fólki í viðkvæmri stöðu, konum, börnum, fötluðu fólki og öldruðum.
- **11.A** Stutt verði við jákvæð efnahags-, félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis, þéttbýlla svæða í borgarjaðri og dreifbýlissvæða með því að styrkja áætlanir um byggðaðróun á landsvísu og innan svæða.

MARKMIÐ

1. **Auka bindingu** CO₂ um 10% fyrir árið 2025
2. **Draga úr losun** CO₂ um 10% fyrir árið 2025
3. Ljúka við **gerð heildstæðrar landnýtingaráætlunar** fyrir árið 2025
4. Að öll sveitarfélög á Suðurlandi hafi innleitt **Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna** fyrir árið 2025

Nánari skýringar á bls. 24

AUKIN
UMHVERFISVITUND
ÍBÚA SUÐURLANDS SVO
KOLEFNISPOR OKKAR
DRAGIST SAMAN

ÁHERSLUR

- Við viljum að öll **sorpflokkun** á Suðurlandi verði samræmd og meirihluti alls heimilisúrgangs verði endurunninn
- Við viljum auka notkun **sjálfbærra orkugjafa** á Suðurlandi
- Við viljum endurheimta votlendi þar sem við á
- Við viljum endurskipuleggja **rekstur almenningsamgangna m.t.t. umhverfissjónarmiða**
- Við viljum fjölga skipulögðum svæðum **undir skógrækt og landgræðslu**
- Við viljum styðja við **innleiðingu Heimsmarkmiðanna** í öllum sveitarfélögum
- Við viljum breyta **viðhorfi** Sunnlendinga til **úrgangs**
- Við viljum kortleggja vatnasvið og samræma **vatnsverndarsvæði** milli sveitarfélaga á Suðurlandi
- Við viljum ýta undir notkun skipulags á Suðurlandi m.a. til að stýra betur **ferðamennsku og innviðauppbyggingu og** skilgreina verndarsvæði

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- **6.3** Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.
- **6.6** Eigi síðar en árið 2020 verði unnið að úrræðum til að vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og vötn.
- **8.4** Fram til ársins 2030 verði nýting auðlinda til neyslu og framleiðslu bætt jafnt og þétt og leitast við að draga úr hagvexti sem gengur á náttúruna í samræmi við tíu ára rammaáætlun um sjálfbæra neyslu og framleiðslu, með hátekjuríkin í fararbroddi.
- **11.6** Eigi síðar en árið 2030 verði dregið úr skaðlegum umhverfisáhrifum í borgum, meðal annars með því að bæta loftgæði og meðhöndlun úrgangs.
- **12.2** Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.
- **13.2** Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.
- **14.3** Unnið gegn súrnun sjávar og skaðlegum áhrifum haldið í skefjum, t.d. með því að efla vísindasamstarf á því sviði.
- **15.2** Eigi síðar en árið 2020 hafi tekist að efla sjálfbærni skóga af öllu tagi, stöðva skógareyðingu, endurheimta hnignandi skóga og auka verulega nýskógrækt og endurrækta skóga um allan heim.
- **15.5** Gripið verði til brýnna og nauðsynlegra aðgerða til að sporna við hnignun náttúrulegra búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni. Eigi síðar en árið 2020 verði gripið til aðgerða til að vernda tegundir í bráðri hættu og koma í veg fyrir útrýmingu þeirra.
- **15.8** Gripið verði til ráðstafana eigi síðar en árið 2020 til að koma í veg fyrir aðflutning ágengra, framandi tegunda og dregið verulega úr áhrifum þeirra á vistkerfi á landi og í vatni. Tegundunum efst á lista verði útrýmt eða útbreiðslu þeirra eða fjölgun stýrt.
- **15.9** Eigi síðar en árið 2020 verði tekið tillit til gildis vistkerfis og líffræðilegrar fjölbreytni við gerð lands- og svæðisáætlana og í öllu þróunarferli, skýrslugerðum og aðgerðum til að draga úr fátækt.

SAMFÉLAG

MARKMIÐ

1. Að **menntunarstig** hækki um 5% fyrir árið 2025
2. Að **jákvætt viðhorf** íbúa til menningar á **svæðinu** aukist um 5% fyrir árið 2025
3. Að **staða erlendra ríkisborgara** batni um 5% fyrir árið 2025
4. Að **hamingja** Sunnlendinga aukist um 5% fyrir árið 2025
5. Að **auka fjármagn til menningarmála** um 10% fyrir árið 2025

Nánari skýringar á bls. 24

BÆTT MENNING,
VELFERÐ OG SAMSTARF
SVO LÍFSGÆÐI EFLIST OG
MANNLÍF Á SUÐURLANDI
BLÓMSTRI

SAMFÉLAG

ÁHERSLUR

- Við viljum efla **menningartengda ferðapjónustu** á Suðurlandi.
- Við viljum auka og bæta **rými til listsköpunar** á Suðurlandi.
- Við viljum fjölga **menningartengdum viðburðum** á Suðurlandi.
- Við viljum fjölga viðburðum tengdum **fjölmenningu** á Suðurlandi.
- Við viljum að **íbúum sem sækja námskeið í íslensku fjölgi** á Suðurlandi
- Við viljum stuðla að aukinni **virgni og hreyfingu** allra Sunnlendinga
- Við viljum stuðla að enn **nánara samstarfi** sunnlenskra sveitarfélaga.
- Við viljum hjálpa til við að auka **samráð og samvinnu** frjálsra félagasamtaka á Suðurlandi.

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- **3.5** Efldar verði forvarnir og meðferð vegna misnotkunar vímuefna, þar á meðal fíkniefna og áfengis.
- **4.4** Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækni- og starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.
- **4.7** Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.
- **10.3** Tryggð verði jöfn tækifæri og dregið úr ójöfnuði, meðal annars með afnámi laga, breyttri stefnumótun og starfsháttum sem ala á mismunun, samhliða því að þrýsta á lagasetningu, stefnumótun og starfshætti sem styðja við markmiðið.
- **17.17** Hvetja til skilvirkra samstarfsverkefna hjá hinu opinbera, milli opinbera geirans og einkaaðila og á meðal borgaranna og styðja við slík verkefni. Við framkvæmd þeirra verði byggt á reynslu af samstarfsverkefnum almennt og útsjónarsemi höfð í fyrirrúmi.

ATVINNA OG NÝSKÖPUN

Markmið:

- Að styðja atvinnuskapandi- og/eða framleiðniaukandi verkefni
- Að styðja nýsköpun og verkefni sem efla fjölbreytileika atvinnulífs

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURLANDS

Uppbyggingarsjóður Suðurlands – Nýsköpunarstyrkir

Nýjar áherslur til ársins 2024

- Nýsköpun meðal starfandi fyrirtækja og markaðssókn fyrir vörur og þjónustu inn á nýja markaði
- Nýsköpun í orkunýtingu og matvælaframleiðslu og þróunarverkefni á sviði skapandi greina og hátækni
- Verkefni sem fela í sér eða styðja við nýsköpunarstarfs ungs fólks
- Verkefni sem stuðla að sjálfbærni og jákvæðum umhverfisáhrifum
- Verkefni er lúta að sókn í alþjóðlega samkeppnissjóði
- Rannsóknir og samstarfsverkefni sem tengjast markmiðum sjóðsins

Verkefni (umsóknir) geta uppfyllt eina eða fleiri áherslur sjóðsins. Skilyrði er að öll verkefni uppfylli að lágmarki markmið sjóðsins í hverjum flokki.

Hversu vel verkefni eru talin uppfylla markmið og áherslur sjóðsins eru hluti af mati fagráðs við sérhverja úthlutun.

SAMFÉLAG
„Menning“

Markmið:

- Að efla menningarstarfsemi og listsköpun á Suðurlandi

Uppbyggingarsjóður Suðurlands – Menningarstýrkir

Nýjar áherslur til ársins 2024

- Viðburðir og samstarfsverkefni á sviði fjölmenningar
- Verkefni sem styðja við rými til listsköpunar íbúa og þróunarverkefni meðal safna, setra og sýninga
- Verkefni sem hvetja til samstarf á milli tveggja eða fleiri aðila, byggðarlaga, listgreina og uppsetningar viðburða á fleiri en einum stað
- Verkefni sem fela í sér eða styðja við listsköpun og menningarstarf ungs fólks
- Listasmiðjur og listkennsla fyrir börn og ungmenni
- Menningarverkefni sem styðja við aukna umhverfisvitund, sjálfbærni og/eða byggja á menningararfi Suðurlands

Verkefni (umsóknir) geta uppfyllt eina eða fleiri áherslur sjóðsins. Skilyrði er að öll verkefni uppfylli að lágmarki markmið sjóðsins í hverjum flokki.

Hversu vel verkefni eru talin uppfylla markmið og áherslur sjóðsins eru hluti af mati fagráðs við sérhverja úthlutun.

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURLANDS

ATVINNA OG
NÝSKÖPUN

UMHVERFI

SAMFÉLAG
„Menning“

	Markmið	Mælikvarði	Tímasett	Aðferðir við mælingar
1	Að fjölga nýskráðum fyrirtækjum	10%	2025	Gögn frá RSK
2	Að auka hlutdeild skapandi greina og hátæknis í veltu atvinnulíf	10%	2025	Gögn úr fyrirtækjagagnagrunni SASS eftir ISAT númerum
3	Að fjölga opinberum störfum í landshlutanum	15%	2025	Byggðastofnun og Fjármálaráðuneytið
4	Að auka framleiðni fyrirtækja	10%	2025	Fyrirtækjagagnagrunnur SASS
5	Að auka fjármagn* til nýsköpunar	10%	2025	Samtala fjármagns inn á Suðurland úr Uppbyggingarsjóði, Rannís og öðrum sjóðum
6	Auka bindingu CO ₂	10%	2025	Rannsóknir gerðar árið 2019 og 2024
7	Draga úr losun CO ₂	10%	2025	Rannsóknir gerðar árið 2019 og 2024
8	Ljúka við gerð heildstæðrar landnýtingaráætlunar	Það verði gert	2025	Hvort lokið verði við gerð landnýtingaráætlunar
9	Að öll sveitarfélög á Suðurlandi hafi innleitt Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna	Það verði gert	2025	Könnun meðal sveitarfélaga á Suðurlandi
10	Að menntunarstig hækki	5%	2025	Hagstofa Íslands og íbúakönnun á vegum SASS
11	Að jákvætt viðhorf íbúa til menningar á svæðinu aukist	5%	2025	Íbúakönnun á vegum SASS
12	Að staða erlendra ríkisborgara batni	5%	2025	Íbúakönnun á vegum SASS ásamt mati á nokkrum þáttum, s.s. atvinnuleysi, atvinnuþátttöku og árangur af íslenskukennslu
13	Að hamingja Sunnlendinga aukist	5%	2025	Embætti landlæknis og íbúakönnun SASS
14	Að auka fjármagn til menningarmála	10%	2025	Samtala fjármagns inn á Suðurland úr Uppbyggingarsjóði, Rannís og öðrum sjóðum